

Hope College

Hope College Digital Commons

Van Raalte Papers: 1840-1849

Van Raalte Papers

8-3-1840

Letter from Rev. Cornelius Vander Meulen to Rev. Hendrik P. Scholte

Cornelius Vander Meulen

Nella Kennedy

Follow this and additional works at: https://digitalcommons.hope.edu/vrp_1840s

The original documents are held in Central College. This digitized material is intended for personal research/study only. The original documents may not be reproduced for commercial use in any form or by any means, electronic or mechanical, without permission in writing from [Central College](#).

Recommended Citation

Vander Meulen, Cornelius and Kennedy, Nella, "Letter from Rev. Cornelius Vander Meulen to Rev. Hendrik P. Scholte" (1840). *Van Raalte Papers: 1840-1849*. 9.
https://digitalcommons.hope.edu/vrp_1840s/9

This Book is brought to you for free and open access by the Van Raalte Papers at Hope College Digital Commons. It has been accepted for inclusion in Van Raalte Papers: 1840-1849 by an authorized administrator of Hope College Digital Commons. For more information, please contact digitalcommons@hope.edu.

3 August 1840

Rev. Cornelis Vander Meulen wrote a letter on this date to Rev. Hendrik P. Scholte about difficulties in the Amsterdam congregation where there is dissension over the preaching of the pastor, Rev. Simon Van Velzen.

Location of the letter is the archives of Central College, Pella, Iowa.

Translated by Nella Kennedy, 2016

C. Vander Meulen to H. P. Schalte
archives, Central College
Pella, Iowa Amsterdam 3 Oct 60

Harde en geliefde broeder in Christus!

Steet het ik garen toe vast wilde gaan naar het twee
maand in den nacht is, zoo kon ik niet nalaten om in
eenig blygt mode te dele met hier is voor gevallen
gij valt wellicht zegge hoe gij te Amsterdam
ga. Broeder dat is zoo, Ik had ook niet gedacht dat
dele vergadering zou door gegeven zijn. Maar hier in
den ik te leen getest Ik kwam ~~het~~ toev
Ik te Rotterdam kwam dat in vergadering gekomen
werd en werd sterk aangeset door de broeders te
Rotterdam om derwaard te gaan en daar en over
Mijn persoon zou g'handeld worden. Ik Mr. Meert
verantwoord ik ben dan gegeven, toen ik in kwam
werd ik ontvangen en getrouwt of ik zitting zou
men dan is eerst over gehandeld of het voor wijze
zoumigt wilde om te komen als leeraar anderen
nilde het betwisten. Ik verklaarde dat ik
daar gekomen was als leeraar en mijn bediening
in alles en kinde als wettig en ik Mr. Zelfe
ook niet overgot tot een nieuw examen dat
dat was geschied en van de heer bevestigd maar
dat alle de broeders verhoed hadden om met

Mij te spreken - te vragen. Maar om de 2e Levens meening
te maken doch niet in de vorm van een op het einde
van den Tweeden dag, is daar om een elk vrijheid ge-
geven en alle men hervening om mij te erkennen
Nu moet ik nu een zaak quaer ontvittelen die in 2e
Levens meening dat de vergadering der Dootsken Kerken
niet aangewenst doch met een Voorred. die ons
Kon geant stellen - met een nota van J. P. van
Amsterdam om de Vreeds der Kerk te beva-
nen ik ook toegestemd, doch met die bepaling
dat ik een 200 goed in die gemeente zou werk
zamen zijn daar 2e heen niet aan nam. De Broeder
ik een goede van al het Mantelen en verband
maar niet ook de Broeder in Amsterdam dankbaar
2e alles hervening. Nu is er een Commissie
die onze Broeder geheet en de hervening getest
van dat Morge moet behandeld worden op de voor-
waarde van het in leggend Concept de Broeder
wille ook van alle het ont dan worden en een
wat de Heere werkt onze 2e van 200 dat
er geen andere weg open is als met herving
en mij dien daar voor geen heil in mij wijzen dat
op met ons in het zelfde spoor zullen treden
in plaats van Morge 2e de Commissie zaterdag
maar we ter Kom ook 2e Warmde Orde Kom
dankbaar 2e ik ook mede Kom tot hervening
ik hoop dat op in dien tusschen het de 2e

erstig moest over wegen - met met den Heere den Punkt
het best is met Martel niet te scheiden tot de Heere
macht. Laat ons wat laten den Heere regering leeten
elkander omgeven. Nevelen wij ons zelf - de gebede
machten niet meer in vrede stellen dat het gevolg
van den in dit oogenblik. Lieve broeder want wat
op kunt. Ledeboer is met wat vriend in den
hoornom en kan met eens mit vallen doch bij het
ook bedaan de oogenblikken - de overal te bund
soms overdeken - is het daar voor veld.

Ik gelofte broeder wij wijden elkander te spreken
- zoeken wij de Heere - laten wij de minste weg
Ik weet niet maar is met zoveel den veld
meer de Heere met het is om te meer met
den te kunnen den Heere met van held koning
De Heere met met het spreken - ledig dat
onderint in hier staat bij Heere de veld
tegenwoordig in al de veld. Ik weet niet
met hij hier geweest want ik gelofte het goed ge
met want den het is den Heere met niet
gewest. Maar om dat ons met den Heere met
van ons gegest gedente wij elkander in den gebede
en de niet liet de - Hoogachtung den Christus
verbonden broeder. L. van der Meer
gelogend by Bude.

Stan
Den W. K. W. Zungelied.
Herr der Herr H. P. Schott
Predikanten des Gottesdienstes
Kreuzgang
Dadelt h.
bezeugen
Francis
St. Vincent.
Mit ein Jahr 92

[Envelope:] Den WelEw Heer H. P. Scholte v.d.m, woonachtig te Utrecht]

[Letter from Amsterdam, 3 Aug (?) 1840, from C. van der Meulen to H. P. Scholte]

Amsterdam, August 3, 1840

Hartelijk Geliefde Broeder in Christus!

Hoe wel ik gaer[ne] ter rust wilde gaan daar het twee uur in den nagt is, zoo kan ik niet nalaten om u eenig berigt mede te delen wat hier is voor gevallen. Gij zult welligt zegge hoe gij te Amsterdam ga broeder dat is zoo. Ik had ook niet gedagt dat die vergadering zou door gegaan zijn maar hier in ben ik teleurgesteld. Ik vernam toen ik te Rotterdam kwam dat er vergadering gehouden werd en werd sterk aangezet door de broeders te Rotterdam om derwaard te gaan en daar er over mijn persoon zou gehandeld [?] worden ik mij moest verantwoorden. Ik ben dan gegaan. Toen ik in kwam werd ik ontvangen en gevraagd of ik zitting wou nemen daar is eerst overgehandeld op wat voor wijze sommige wilde mij erkennen als leeraar anderen wilde het betwisten. Ik verklaarde dat ik daar gekomen was als leeraar in mijn ordening in alles erkende als wettig en ik mij zelve ook niet overgaf tot een nieuw examen dat dit was geschiet en van de Heere bevestigd maar dat alle de broeders vrijheid wilden om met

[2]

mij te spreken en te vragen waar over zij bezwaar meenen te zoeken [?] doch niet in de vorm van exam op het einde van den tweeden dag is daar over aan elk vrijheid gegeven en allen waren vereenigd om mij te erkennen. Nu moet ik ni een zaak gaan ontwikkelen die u zal bevreedden dat de vergadering de Dortse Kerkorde heeft aangenomen doch met een voorreden die ons kon gerust stellen – met een nota van Ds. Brummelkamp om de vrede der kerk te bewaren heb ik ook toegestemd doch met die bepaling dat ik even zoo goed in die gemeenten zou werkzaam zijn waar zij hem niet aannamen. Och broeder Ik ben moede van al het martelen en verlang naar rust. Ook de broeders in Amsterdam denkelyk zal alles vereenigen. Heden is er een commissie bij onze broeders geweest en de vereeniging getuigt [?] van dat morgen moet behandelt worden op de voorwaarde van het inlegend concept de broeders willen ook van alle last ontdaan worden en zien wat de Heere werkt. Onze zaken staan zoo dat er geen andere weg open is als met hevige twist en wij zien daar nou geen heil in. Wij hopen dat gij met ons in het zelfde spoor zult treden in plaats van morgen zal de commissie zaterdag naar ..... toe komen. Ook zal Wormser mede komen denkelyk zal ik ook mede komen tot vereeniging. Ik hoop dat gij in dien tusschen tijd de zaak

[3]

ernstig moogt over wegen en wel met den Heere [?]. Mij dunkt het best is met martelen uit te scheiden tot den Heren [?] werkt. Laat ons wat zaken der kerkregering bestier [?] en elkander morgen verloochenen wij onszelf – de geheele wereld niet meer in vast [?] stellen dat het gevolg zou zijn in dit oogeblik. Lieve broeder, doet wat gij kunt. Ledeboer is wel wat vreemd in zijn voorkomen en kan wel

eens uitvallen doch hij heeft bedaarder oogenblikken en kan noch al ..... oordelen en is vatbaar voor reden.

Nu geliefden broeder wij hopen elkander te spreken—zoeken wij den Heere—laten wij de ministe maar wezen. Ik weet wel daar is wel zwakheid des vleesches maar de Heer weet het is om te meer werkzaam te kunnen zijn tot het werken van Gods Koningrijk. Ds. de Cock meent het opregt en Godzalig dat ondervint ik hier dat hij sterk Ds. van Velzen tegenstaat in al zijn verkeerdheid. Ik wenschte wel gij hier geweest waart ik geloof het .....geweest waart doch het is door Heren weg niet geweest [?]. Daarom laat ons rusten. Zijt hartelijk van ons gegroet, gedenken wij elkander in den gebeden en br [?] uit liefde – Hoogachting en in Christus verbonden broeder.

Cr. Van der Meulen

Gelogeerd bij Budde

[Transcription: Nella Kennedy – punctuation added whenever needed as well as correction of some words.

May 2016]

[Letter from C. van der Meulen to H.P. Scholte, Aug. 3, 1840]

[On August 10, 1840, J. A. Wormser wrote a letter to H.P. Scholte (a week after Van der Meulen's letter) which sheds some light on the content of the August 3 letter (see C. Smits, *De Afscheiding van 1834*, 3, p. 98). Preceding the August 10 letter Smits writes an explanatory note, of which portions follow below:

...Rev. Van Velzen had been pastor in the Amsterdam congregation for more than a year, and the division in his congregation were focused on his preaching. [Consistory members] Budde, Wormser, Höveker and Lijsen were suspended and were meeting separately with their followers. The non-ecclesiastical meeting held on March 6 and 7, 1840 requested that Rev. H. Scholte confess his guilt concerning his involvement concerning the call to Van Velzen, regarding accusation concerning the preaching of the last named, and regarding the support of the brethren who had been meeting separately. Furthermore, [a request] that the consistory of Amsterdam confess that they had acted illegally and in great haste in the dismissal of the four consistory members...

...The Wormser letter mentions that during a dinner meeting at his house the Revs. Brummelkamp and Buddingh had stated that "Van Velzen should have stayed in Friesland and was not suitable for Amsterdam. Rev. Brummelkamp said that Van Velzen was an impossible man to deal with and be associated with...Also elder Budde was present....(99)"

[On envelope]: The Rev. H. P. Scholte, residing in Utrecht

Amsterdam, August 3, 1840

Dear beloved brother in Christ!

Although I would like to go to sleep—since it is two o'clock at night—I cannot refrain from informing you of what has taken place here. You will probably say how did you end up in Amsterdam, brother. [??] That is right. I had not thought either that that meeting would happen, but I was disappointed in that. When I came to Rotterdam I heard that a meeting was to be held and I was strongly encouraged by the brethren in Rotterdam to go there, [especially] since there would be a discussion about me I should be able to speak for myself. So I went. When I came in I was received and was asked whether I would want to be seated. Initially there was some discussion in what way some would acknowledge me as pastor, while others wanted to question it. I declared that I had come there as ordained pastor, acknowledged in every legal way, and that I also did not surrender to a new examination. This all had happened [already], ordained by the Lord, while giving all the brethren the freedom to

[2]

...speak with me and to ask where they thought they should look for objections [?]. I was, [however, not inclined to submit to] a structured exam. Everyone was given the opportunity at the end of the second day, and everyone was unanimous in acknowledging me. Now I need to tell you about a matter which will startle you, [namely] that the gathering accepted the Church Order of Dort, but with an introduction which could mollify us. The note [written] by Rev. Brummelkamp to keep peace within the church [persuaded me] to accept, but with the stipulation that I would be laboring just as fully in those

congregations which did not accept it. Oh, brother, I am so tired of all the torment and desire rest. Also the brethren in Amsterdam will arrange everything [??]. A committee visited us brethren today, and the meeting describes [?] all that has to be dealt with tomorrow on the condition of the deposited [?] concept. The brethren wanted to be relieved of all the burdens and see what the Lord will accomplish. Our affairs are such that there is no other avenue open than by oppressive quarrels and we certainly see no good in it. We hope that you will tread the same path with us. The committee will come to us [?] on Saturday instead of tomorrow. Wormser also will come along, and I think I will also [for the sake of] union. I hope that you will earnestly evaluate the matter in the meantime

[3]

and with the Lord. It seems to me it is best to stop this torturing [of each other] and let the Lord work [??]. As far as matters about church government...one another...deny ourselves—not enable the entire world that it would be a result of the moment. [????] Dear brother, do what you can. Ledebor comes across as somewhat strange in his manners and can burst out, but in more sedate moments can ..... assess well and is open to reason.

Now, beloved brother, we hope to speak each other and let us seek the Lord. Let us be the lesser. I know there is weakness in the flesh, but the Lord knows that it causes us to be more industrious in laboring in God's Kingdom. Rev. de Cock intends it most earnestly and devoutly. I learn here that he strongly opposes Rev. van Velzen in all his wrongs. I wish that you had been here. I believe ...but it was not the Lord's way [???]. Greetings from us. Let us remember one another in prayer and, brother, in love.

Sincerely and brotherly bonded in Christ.

Cr van der Meulen

Lodged with Budde¹

[Translation: Nella Kennedy, May 2016. Lack of punctuation, misspellings and Van der Meulen's crabbed handwriting made transcription and subsequent translation difficult]

---

¹ Dietrich Arnold Budde lived in Amsterdam.